

DE VLAAMSE MINISTER VAN ECONOMIE, INNOVATIE, WERK, SOCIALE ECONOMIE EN LANDBOUW
DE VLAAMSE MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID, GEZIN EN ARMOEDEBESTRIJDING

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: - Ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van artikel 27 van het besluit van de Vlaamse Regering van 2 februari 2018 houdende de uitvoering van het decreet van 25 april 2014 houdende de werk- en zorgtrajecten, wat betreft de activeringstrajecten en de arbeidsmatige activiteiten

- Definitieve goedkeuring

Samenvatting

Sinds 1 juli 2018 kunnen personen die niet betaald aan de slag kunnen omwille van medische, mentale, psychische, psychiatrische en/of sociale problematieken toegeleid worden door VDAB naar activeringstrajecten. Een casemanager Werk en een casemanager Zorg stellen samen met de persoon een actieplan op met acties gericht op het wegwerken of stabiliseren van de problemen en het zetten van stappen naar betaald werk. Een netwerk van dienstverleners uit werk, sociale economie, zorg en welzijn voeren deze acties uit. Het regelgevend kader waarin de activeringstrajecten worden gevat wordt geëvalueerd en zo nodig bijgestuurd. Gelet op de doorlooptijd van het voorgaande, dienen de mandaten verlengd te worden van vier tot vijf jaar om de continuïteit van de dienstverlening te kunnen garanderen.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

Beleidsdomein: Werk en Sociale Economie

Beleidsveld: werk

Beleidsdomein: Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding

Beleidsveld: welzijn

Het decreet van 25 april 2014 houdende de werk- en zorgtrajecten is de decretale basis voor de activeringstrajecten die vanaf juli 2018 via een tender door VDAB worden geïmplementeerd.

De beleidsnota's WSE en WVG vermelden een evaluatie en eventuele bijsturing van de uitvoering van het decreet van 25 april 2014 houdende de werk- en zorgtrajecten. Om dit mogelijk te maken werden twee onderzoeken uitgevoerd, waaronder een procesevaluatie van de activeringstrajecten (uitgevoerd door het HIVA in het kader van VIONA). Het is de bedoeling om de resultaten mee te

nemen in de toekomstige hervorming van het regelgevend kader (decreet houdende de werk- en zorgtrajecten en uitvoeringsbesluit).

Rekening houdende met de duurtijd van een eventuele aanpassing van het regelgevend kader en de lopende tender, wensen we in het uitvoeringsbesluit van 2 februari 2018 de duurtijd van het mandaat van de penhouder te verlengen van vier naar vijf jaar.

Op deze manier kunnen in de loop van het regelgevend proces (evaluatie en aanpassing van het regelgevend kader) nog steeds personen worden toegeleid naar activeringstrajecten. Zo kan de continuïteit van de dienstverlening aan de werkzoekenden worden gewaarborgd, met respect voor het bestek waar de penhouders hebben op ingetekend.

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Het bijgaande ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering werd onderworpen aan:

- het taal- en wetgevingsadvies nr. 2021/84 van 04 maart 2021;
- het gunstig advies van de inspectie van financiën van 18 maart 2021;
- De Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen heeft advies gegeven op 10 mei 2021.
- De Vlaamse Raad voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin heeft advies gegeven op 25 mei 2021.
- De Raad van State heeft advies 69.456/1 gegeven op 25 juni 2021, met toepassing van artikel 84, §1, eerste lid, 2°, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973..

2. INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

Het decreet van 25 april 2014 houdende de werk- en zorgtrajecten is de decretale basis voor twee types dienstverlening:

- Activeringstrajecten;
- Arbeidmatige activiteiten.

Dit aanbod voor personen met medische, mentale, psychische, psychiatrische en/of sociale problematieken werd op 1 juli 2018 geïmplementeerd.

Voor activeringstrajecten werd een casemanager Werk aangeduid door VDAB en casemanagers Zorg erkend door het Departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin. Zij staan samen met de persoon in voor de opmaak van een actieplan met acties op vlak van begeleiding naar en op een werkvloer en acties om de medische, mentale, psychische, psychiatrische of sociale problemen te stabiliseren dan wel weg te werken. De trajecten kunnen tot 18 maanden duren en onder bepaalde voorwaarden verlengd worden met zes maanden.

Een netwerk aan dienstverleners uit beide beleidsdomeinen staat in voor de uitvoering van de acties. VDAB gunde deze mandaten via een uitbesteding aan zes penhouders en hun netwerk aan dienstverleners. VDAB staat in voor de toeleiding van de deelnemers naar de activeringstrajecten.

Het aantal activeringstrajecten wordt jaarlijks bepaald in functie van de noden en de beschikbare middelen. Voor de periode 2018-2021 gaat het om 1.100 activeringstrajecten op jaarbasis. In 2022 zijn 1.200 activeringstrajecten voorzien, vanaf 2023 gaat het om 1.300 activeringstrajecten. Dit groeipad werd voorzien bij de principiële goedkeuring van het uitvoeringsbesluit, maar kan uiteraard bijgesteld worden in functie van de noden en de beschikbare middelen (bij de verschillende betrokken entiteiten).

De duurtijd van de mandaten van de penhouders werd in het uitvoeringsbesluit bepaald op vier jaar. Concreet betekent dit dat VDAB tot 30 juni 2022 nieuwe deelnemers kan toeleiden en zij een activeringstraject kunnen opstarten. Om na die datum nieuwe deelnemers te kunnen toeleiden zouden nieuwe mandaten gegund moeten worden. Rekening houdende met de doorlooptijd van het regelgevend proces en de doorlooptijd van een uitbesteding zal het niet mogelijk zijn om vanaf 1 juli

2022 reeds nieuwe mandaten toe te kennen. Een nieuwe uitbesteding op basis van de huidige voorwaarden, voor een periode van vier jaar of voor een kortere periode, lijkt ons niet wenselijk gezien de administratieve belasting die dit voor alle betrokken partijen met zich mee brengt. VDAB heeft gekozen voor een Raamovereenkomst waardoor het, mits aanpassing van het artikel in het besluit, mogelijk zou zijn om ook na 1 juli 2022 nieuwe activeringstrajecten op te starten. Het voorstel van de aanpassing van het artikel in het besluit werd afgestemd met de penhouders, aangezien zij ook bereid moeten zijn om na 1 juli 2022 nog nieuwe activeringstrajecten aan de huidige voorwaarden op te starten.

We stellen een verlenging van het mandaat van vier naar vijf jaar voor, zodat we ruimte creëren om de regelgeving aan te passen en tot uiterlijk 30 juni 2023 nieuwe deelnemers kunnen opstarten.

B. ADVIEZEN

Het voorontwerp van besluit werd na de principiële goedkeuring voorgelegd aan de SERV, de SAR WVG en de Raad van State.

In haar advies van 10 mei 2021 gaf de SERV aan positief te staan tegenover de voorgestelde oplossing om in de tussentijd de toeleiding naar en dienstverlening te kunnen garanderen voor de doelgroep. De SERV gaf aan uit te kijken naar de evaluatie van de activeringstrajecten en de eventuele bijsturing van het regelgevend kader.

Ook de SAR WVG was positief in haar advies van 25 mei 2021 om op deze manier de continuïteit van de dienstverlening te kunnen garanderen. Ze benadrukte de nood aan een snelle afstemming van de regelgeving zodat deelnemers zonder veel administratie en procedures een geruisloze overgang kunnen maken. De raad wenst betrokken te worden bij het regelgevend proces.

Op 25 juni 2021 plaatste de Raad van State een voorbehoud in haar advies 69.456/1 omdat zij stelt geen kennis te hebben van o.a. de specifieke inhoud van de gesloten raamovereenkomst. De Raad had bijkomende uitleg gevraagd met betrekking tot de geldende overheidsopdrachtenreglementering. De opdracht van het mandateren van de penhouders werd in de markt gezet als een raamovereenkomst voor een periode van 4 jaar na de sluiting van de overeenkomst, wat betekent dat in die periode bestellingen geplaatst kunnen worden voor deze opdracht. Doorgaans wordt deze bestellingen geplaatst voor een periode van 1 jaar, maar bijvoorbeeld voor de eerste bestelling ging het om een periode van anderhalf jaar. Vanuit de administratie is regelmatig overleg met de penhouders om de uitvoering te kunnen opvolgen en eventuele knelpunten in de toeleiding te verhelpen. Voor de raamovereenkomst is geen verlenging noch een wijziging van de contractvoorwaarden aan de orde.

C. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

Voor de artikelsgewijze bespreking verwijzen we naar de documenten bij de principiële goedkeuring (VR 2021 2304 DOC.0390).

3. BESTUURLIJKE IMPACT (pro memorie)

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

De voorgestelde wijziging aan de periode voor mandatering van de penhouders en de casemanagers heeft geen budgettaire impact. Het besluit stelt dat de compensatievergoedingen worden toegekend binnen het jaarlijks goedgekeurde begrotingskrediet. In de nota aan de Vlaamse Regering van 13 oktober 2017 bij de eerste principiële goedkeuring van het BVR bij dit decreet, werd een meerjarenbegroting opgenomen met een groeipad voorzien voor de activeringstrajecten. Voor de periode 2018-2021 gaat het om 1.100 trajecten op jaarbasis, voor 2022 worden 1.200 trajecten voorzien

en vanaf 2023 gaat het om 1.300 trajecten. Het aantal trajecten wordt jaarlijks bepaald in functie van de noden en de beschikbare middelen.

Zowel vanuit VDAB als WVG wordt €1,581 miljoen middelen voorzien in 2021, afgebakend binnen volgende begrotingsartikelen:

- VDAB: begrotingsartikel JB0-1JDB2CX-IS;
- WVG: begrotingsartikel GB0-1GCF2EY-IS.

Het gunstig advies van de inspectie van financiën werd ontvangen op 18 maart 2021. De inspectie van financiën formuleerde geen opmerkingen inzake wettigheid, regelmatigheid, doelmatigheid en budgettaire inpasbaarheid op termijn.

B. ESR-TOETS

Het voorliggend voorontwerp van besluit heeft geen impact op ESR.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

VDAB staat in voor de toeleiding en opvolging van deelnemers aan activeringstrajecten alsook voor de mandatering en betaling van de compensatievergoeding aan de casemanager Werk en de uitbesteding aan de penhouders die een netwerk van dienstverleners vertegenwoordigen.

De mandatering en betaling van de compensatievergoeding aan de casemanagers Zorg wordt opgenomen door het Departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, afdeling Welzijn en Samenleving.

Het ontwerp van besluit heeft geen impact op het personeel van de Vlaamse overheid.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Het voorliggend voorontwerp van besluit heeft geen impact op de lokale en provinciale besturen. Lokale besturen kunnen via het OCMW als partner instappen in een samenwerkingsverband.

4. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

1° haar definitieve goedkeuring te hechten aan het bijgaande ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van artikel 27 van het besluit van de Vlaamse Regering van 2 februari 2018 houdende de uitvoering van het decreet van 25 april 2014 houdende de werk- en zorgtrajecten, wat betreft de activeringstrajecten en de arbeidsmatige activiteiten;

2° de Vlaamse minister, bevoegd voor het tewerkstellingsbeleid te gelasten met de uitvoering van deze beslissing.

De Vlaamse minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale economie en Landbouw

Hilde CREVITS

De Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding

Wouter BEKE